

Agrární obzor

2/2025 ZEMĚDĚLSTVÍ A POTRAVINÁŘSTVÍ Potravinářský obzor

Ozvěny
z protestů
v zemědělské
prvovýrobě

6

Zaměřit se
na integrovanou
ochranu

12

Nový kodex
pro lepší
welfare zvířat

26

Česká republika čelí riziku zavlečení SLAK

Komplex mimořádných preventivních opatření postupně přijímají Ministerstvo zemědělství (MZe) a Státní veterinární správa (SVS) v reakci na aktuální nákazovou situaci slintavky a kulhavky (SLAK) na Slovensku a v Maďarsku. Opatření odstartovala 7. března 2025, kdy bylo potvrzeno ohnisko slintavky a kulhavky (SLAK) v chovu mléčného skotu v severozápadním Maďarsku nedaleko slovenské hranice.

Aktuální opatření (ke dni 7. 4. 2025) jsou nastavena tak, aby minimalizovala riziko zavlečení nákazy, ale zároveň neporušovala pravidla volného pohybu zboží v EU a nevytvářela zbytečná omezení pro obchod a chovatele. Pokud by se situace v okolních zemích zhoršovala, opatření by se samozřejmě zpřísnila.

Ochrana hranic se sousedními státy

Opakovaně byl zpřísněn režim vstupu nákladních vozidel z rizikových oblastí. Všechna vozidla nad 3,5 tuny ze Slovenska a Maďarska mohou aktuálně překračovat hranice pouze přes vybrané přechody a pouze po dezinfekci, pro vozidla sloužící k přepravě zvířat a živočišných produktů je režim a dezinfekce ještě přísnější.

Zapojila se i Armáda ČR, která poskytla veterinární lékaře na posílení kontrol na hranicích, viz zde.

Důsledná kontrola dovozu zvířat

Je vydán zákaz dovozu vnímavých zvířat a tepelně neošetřených produktů z nich ze Slovenska a Maďarska, pro dvě spolkové země Rakouska platí zákaz dovozu vnímavých zvířat. Dále platí zákaz dovozu steliv a krmiv a masokostní moučky a dalších rizikových komodit ze Slovenska a Maďarska.

Požadavek kontrol mléka ve slovenských pohraničních chovech

Ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL) jednal se slovenským ministrem Richardem Takáčem a požádal o zajištění preventivního testování mléka v chovech poblíž hranic s ČR. V České republice je preventivně testováno mléko v chovech v příhraničních oblastech, výsledky jsou dosud negativní. Testování mléka se provádí už i na Slovensku.

Až do odvolání platí zákaz přemísťování zvířat z Maďarska a Slovenska na území ČR.

Pomoc postiženým zemím

Česká republika poskytla na Slovensko mobilní utrácecí jednotku. Pokud si sousední země požádají, je stát připraven poskytnout také ochranné prostředky či dezinfekční materiál. Ochrana před šířením nákazy není jen národní záležitostí, ale vyžaduje koordinaci v rámci celé

Evropy, zejména EU. ČR proto jedná aktivně a odpovědně vůči svým sousedům i vlastním chovatelům.

Pozastavení kontrol u zemědělců

Na základě pokynu ministra zemědělství Marka Výborného pozastavily Ústřední kontrolní a zkušební ústav

zemědělský (ÚKZÚZ), SVS, Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF) a Česká plemenářská inspekce (ČPI) kontroly vyžadující vstup inspektorů do chovů hospodářských zvířat.

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) pozastavil vybrané kontroly na místech v rizikových oblastech, konkrétně v Jihomoravském,

Zlínském a Moravskoslezském kraji. Toto opatření se týká případů, kdy by bylo nutné vstoupit do hospodářství s chovem sudokopytníků, viz zde. Podmínkou vyplacení podpor je provedení kontroly na místě u vybraných žadatelů – SZIF tedy může kontroly pouze pozastavit či odložit, nelze je však zrušit.

pokračování na str. 2

INZERCE

CORTEVA
agriscience
www.corteva.cz

DLF
www.dlf.cz

Vyrobeno
VYK-DREMAN s.r.o.
Z NOVÉHO SVOJÍHO
www.vyk-dreman.cz

NEKVINDA
zemědělská technika
náhradní díly
pneumatiky
ložiska
autobaterie
www.nekvinda.cz

AGRI PRINT s.r.o.
www.agriprint.cz
NOVINY | MAGAZÍNY | PUBLIKACE | KALENDRÁŘE
PRO ZEMĚDĚLSTVÍ, POTRAVINÁŘSTVÍ A VENKOV

elita
www.elita.cz

KÖCKERLING
Zástupce pro ČR a SR: Petr Formánek
mobil: +420 602 727 265
pformanek.sako@centrum.cz

GECCENTRUM
GC ÚPRAVY®
zemědělská kancelář
www.gcupravy.cz

SLEZSKÁ STROJNÍ a.s.

AGROSERVIS
Sedláček s.r.o.
Specializovaný importér požití a předváděcí techniky CLAAS

CLAAS LEXION 8700 TT, 2024, 1200 VARIO, 250 HP
CLAAS LEXION 8600 TT, 2024, 1000 VARIO, 250 HP
CLAAS LEXION 8700, 2023, 444, 1000 CONTOUR, 300 HP
CLAAS LEXION 7700 TT, 2023, 1000 VARIO, 300 HP
CLAAS LEXION 8600, 2021, 930 VARIO, 300 HP
CLAAS LEXION 8700 TT, 2021, 930 VARIO, 300 HP
CLAAS LEXION 8700, 2023, 444, 1000 VARIO, 300 HP
CLAAS LEXION 8700, 2022, 930 VARIO, 300 HP
CLAAS LEXION 8600 TT, 2019, 930 VARIO, 300 HP
CLAAS LEXION 860, 2023, 770 VARIO, 300 HP
CLAAS LEXION 860, 2018, 770 VARIO, 300 HP
CLAAS JAGUAR 950, 2022, 444, 3 m Pick up, 900 HP
CLAAS JAGUAR 950, 2021, 444, 3 m Pick up, 900 HP
CLAAS JAGUAR 950, 2021, 444, 3 m Pick up, 900 HP
CLAAS JAGUAR 950, 2019, 444, 3 m Pick up, 900 HP
CLAAS LEXION 850 CMATIC, 2024, 150 HP
CLAAS LEXION 870 CMATIC, 2023, 300 HP
CLAAS LEXION 850 CMATIC, 2022, 270 HP
CLAAS LEXION 830 CMATIC, 2022, 270 HP
CLAAS LEXION 860 CMATIC, 2021, 1000 HP
CLAAS LEXION 470 a 480 nakladačem, 2024, 400 HP

AGROSERVIS Sedláček s.r.o.
Prostějov, 762 01
IČO: 252 778 086
DIČ: 751 394
+420 774 407 190
www.agroservis.cz
CLAAS LEXION LEMKEN

Informovanost ohledně SLAK je klíčová

Jak informuje Zemědělský svaz ČR, virus SLAK (slintavka a kulhavka) se může do České republiky dostat nejen přes hospodářská zvířata, ale také prostřednictvím divoké zvěře, domácích zvířat a rovněž z kontaminovaného oblečení či vybavení lidí, kteří se vrátili z postižených oblastí Slovenska, Maďarska a Rakouska. Zároveň sílí vlna dezinformací, která zlehčuje závažnost situace a podkopává důvěru v nezbytná veterinární opatření.

Informovanost veřejnosti je stěžejní

„Plně podporujeme postup Státní veterinární správy a také oceňujeme podporu Ministerstva zemědělství a chovatelských svazů v šíření informovanosti, která je nyní klíčová. Nejen zemědělské podniky, ale i veřejnost hrají zásadní roli v prevenci před šířením nákazy do ČR,“ uvádí Martin Pýcha, předseda Zemědělského svazu.

Jak zástupcům Zemědělského svazu ČR sdělil Zbyněk Semerád, ředitel Státní veterinární správy, k přenosu tohoto vysoce nakažlivého virového onemocnění skotu může dojít také přes divokou zvěř, domácí zvířata a také přes oblečení, obuv a vybavení lidí, kteří do postižených oblastí na Slovensku, Maďarsku a Rakousku cestovali.

Ke zvýšení informovanosti založil Zemědělský svaz ČR speciální podstránku na svém webu, kam vkládá všechny relevantní podklady k nákaze SLAK: <https://www.zs-cr.cz/aktuality/slintavka-a-kulhavka-1611>

Virus mohou přenést všechna domácí i divoká zvířata.

Neznalost faktů – ráj pro dezinformátory

V záplavě informací o nákaze v sousedních zemích dochází také ke zvýšenému výskytu dezinformací. „Zvláště důrazně varujeme před dezinformacemi, které se masivně šíří na Facebooku

a jiných platformách. Objevují se nepravdivá tvrzení, že žádný virus neexistuje, že jde o podvod za účelem likvidace domácích chovů, nebo že jde o spiknutí s cílem dovážet zahraniční maso do Česka. Příspěvky zpochybňují metody testování, účinnost vakcinace, a často operují s konspiračními narativy, jako je „útok na soběstačnost“ nebo „výmysl mocenských elit“.

Virus je nebezpečný pro všechny sudokopytníky.

Případný výskyt nákazy v ČR by přinesl ztrátu pracovních míst v zemědělství.

Tento obsah má vysoký obsah a vyvolává paniku i nedůvěru – a přitom staví na nepravdivých a neověřených informacích,“ varuje Martin Pýcha a dodává: „Opatření nejsou přehnaná – jsou nezbytná.“

Nedozírné ekonomické dopady na české zemědělství a zaměstnanost v regionech

Možný výskyt SLAK v České republice by měl zásadní ekonomické důsledky pro celé odvětví. „Pokud by se nákaza potvrdila, došlo by k uzavření chovů, ztrátě pracovních míst v zemědělských regionech, růstu cen masa, a hlavně k automatickému zákazu exportu masa a živočišných produktů pro všechny české farmáře – a to minimálně na 12 měsíců od posledního utrácení zvířete ze zasaženého chovu. V realu by to znamenalo vyřazení českého zemědělství z mezinárodního obchodu na 2 až 3 roky,“ uvedl Pýcha.

Zemědělský svaz proto apeluje na:

- cestující, kteří se vrátili z postižených oblastí Maďarska, Slovenska a Rakouska, aby zvýšili osobní hygienu a zamezili kontaktu se zvířaty v ČR;
- chovatelé, aby přísně dodržovali zásady biologické bezpečnosti a omezení pohybu osob i materiálů;

- veřejnost, aby nepodléhala dezinformacím šířeným na sociálních sítích, které zlehčují nákazu nebo zpochybňují veterinární zásahy.

Zemědělský svaz ČR je připraven spolupracovat s veřejností, odborníky i státními institucemi a žádá všechny o zodpovědnost a věčný přístup.

Zdroj: ZS ČR

Zemědělský svaz České republiky (ZS ČR) je největší zaměstnavatelskou organizací v zemědělství.

Členové ZS ČR hospodářtí téměř na 1/3 užívané zemědělské půdy a zaměstnávají přes 42% všech pracovníků v zemědělství.

Svaz je člen Konfederace zaměstnavatelských podnikatelských svazů a zastupuje zemědělce v Radě hospodářské a sociální dohody (tripartitě). Svaz také zastupuje zemědělce a zemědělská družstva v evropské organizaci COPA/CO-GECA. Prostřednictvím svého členství v Družstevní Asociaci ČR se také podílí na činnosti Mezinárodního družstevního svazu v evropském regionu – Družstva Evropa. Více informací naleznete na www.zs-cr.cz, fb.me/zs-cr, www.zemdelstvizije.cz, fb.me/zemdelstvizije, https://www.najdizemdelce.cz/, https://www.ctpz.cz/

Pivovarnictví se bez sladovnického ječmene neobejde

To si uvědomili pořadatelé tří konferencí, které se uskutečnily ve Svobodných Dvorech, Vsisku u Olomouce a Černé Hoře koncem února 2025 a do programu nově zařadili i informace o Českém pivu. Konference pořádané Spolkem pro ječmen a slad se v tomto termínu konaly již po devatenácté.

Lubomír Jurášek

cenou pro zemědělce, to zatím nikdo nedokáže odhadnout. Je ale třeba zdůraznit, že žijeme v otevřené ekonomice.

Výstav piva roste, spotřeba sladu klesá

Smutnou skutečností je fakt, že sice roste výstav piva (cca o 3 %), ale klesá spotřeba sladu. Vysvětlení tohoto stavu je jednoduché. Stoupá obliba radlerů, míchanců alko i nealko nápojů. Stejně tak je ohromná poptávka po 15 litrových sudech. Hostinský nemůže čekat celý týden, až se mu podaří vyčepovat celý 50 litrový sud. Jak takové pivo může vypadat? Tankové pivo je českou doménou a Češi ho dokáží ocenit. Ještě důležitější však bude udržet stejnou úroveň exportu českého sladu do zahraničí. Až dosud se jednalo o 200 tisíc tun sladu, což je pro přepočtu 240 tisíc tun sladovnického ječmene. Je otázkou, zda se to podaří udržet při stávajících tur-

ativně nakoupeno obchodními sladovny 40 % „předdestového“ ječmene. Později již nebyla jiná šance, než vyrábět slad i z „podešťových“ ječmenů. Rozdíl v kvalitě byl zřejmý.

V roce 2025 je již sladovnický ječmen pěstován i v netradičních zemích, např. Dánsku, Finsku, Švédsku. V ČR výměra jarního ječmene klesá, naopak ozimého ječmene stoupá. Předpokládá se ale malý vliv ozimého ječmene na výrobu sladu. Zatím se také neví, jak dalece úspěšně budou podzimní výsevy jarního ječmene. Navzdory poklesu celkové výměry sladovnického ječmene v ČR stoupá jeho výnos. Hlavním plodinou konkurentem sladovnického ječmene se stává kukuřice, přičemž většinu zemědělských podniků drží „nad vodou“ kombinace rostlinné a živočišné výroby. Dobrou zprávou pro obchodní sladovny je, že s největší pravděpodobností výměra sladovnického ječmene bude v roce 2025 zachována na stejné úrovni jako v roce 2024. Jak to bude s výkupní

Perspektiva pro ječmen – krutá pravda

O tom, zda hledat pokles výměry sladovnického ječmene v ČR pouze pod rouškou klimatické změny, hovořil Lubomír Jurášek, ředitel společnosti Sladovna Kroměříž. V minulém roce byl nástup jara z hlediska teplot i vláh pro ječmen velice příznivý. Varování přišlo v době červnového metání ječmene, kdy začalo přšet. Důsledkem byl zvýšený výskyt houby Fusarium. Ideální podmínky pro ječmen byly až v době sklizně. V rámci ČR bylo kvalitativně

Systém vzdělávání chmelařů je v ČR ojedinělý

Někomu se může zdát označení „chmelař“ nedokonalé, dokonce hrubé. Ale v tomto případě zahrnuje všechny profese, které chmel pěstují a dále se o něho starají. Jde v prvé řadě o pěstitelé, ale také o ty, kteří chmel ošetřují, sklízí, suší a obchodují.

V České republice pečuje o chmelaře již dlouhodobě Chmelařský institut výzkumného pracoviště pro chmel v Žatci, který prostřednictvím svých specialistů zajišťuje jak teoretické vzdělávání, tak praxi, kdy výsledky své práce každoročně představuje na akci Chmelařský den ve svém hospodářství ve Stekníku. U ostatních plodin, včetně révy vinné, ovocných plodin, zeleniny, jahodníku i polních plodin se něco tak systematického ne děje, i když i tyto plodiny mají „za sebou“ plodinné výzkumné

Titulní strana „Metodiky ochrany chmele 2025“

ústavy. Většinou se zde jedná o jednodenní semináře a v sezóně o různé Polní dny. Žatecký Chmelařský institut naopak letos uspořádá celkem sedm odborných seminářů, další doplňkové kurzy a školení, v srpnu se ve Stekníku uskuteční Chmelařský den pro odbornou veřejnost. V říjnu jsou v plánu bonitace perspektivních genoty-

Nelze přehlédnout ani přenos informací k pěstitelům chmele prostřednictvím článků zveřejňovaných v časopise Chmelařství a na webových stránkách Chmelařského institutu. Zcela specifickou činností jsou vydávány certifikované Metodiky, které bývají dílem širokého okruhu autorů nejen z CHI Žatec, ale také výzkumných ústavů a vysokých škol. Příkladem z poslední doby je každoročně operativně inovovaná „Metodika ochrany chmele 2025“. Událostí roku 2025 se nepochybně stane vydání nové monografie o pěstování, vlastnostech a využití chmele s názvem „Chmelařství“. Poslední významná kniha o chmelu z pera českých autorů byla vydána v roce 1981. Novinka tak vyjde tiskem po dlouhých 44 letech!

Ing. Michal Vokrál, CSc.

Editorial

Nepřítel před branami

Alespoň tedy pevně doufám, že je stále před nimi. Doufám, že než toto vydání Agrárního obzoru „proběhlo“ tiskárnou a dostalo se, dráží čtenáři, do Vašich rukou, tak že onen nepřítel jménem slintavka a kulhavka (zkráceně SLAK), pomyslné brány neprovalil a neproniknul na naše území. Není to až tak nereálný scénář, jelikož zákeřný RNA virus je poměrně dobře vybaven k tomu, aby se téměř nekontrolovatelně šířil. Slintavka a kulhavka představuje jedno z nejnakažlivějších onemocnění vůbec a přenést jej může prakticky kdokoli nebo cokoliv – dokonce i pouhý závan větru, a to až desítky kilometrů daleko. A jelikož na obranu naší země bylo povoláno mnoho pracovníků, a to i z armádních řad, blíží se současná opatření takřka válečnému stavu. Vojenská veterinární spolu s pracovníky SVS a státní pověřenými osobami střeží státní hranice a mají jediný cíl – protivník nesmí prolouznout.

Česká pivní kultura

Ministerstvo kultury nedávno potvrdilo, že česká pivní kultura je národní dědictví. Nyní půjde o její „přetavení“ pod hlavičku UNESCO. Daleko důležitější je, aby se lidé potkávali, komunikovali, hodnotili možná politika, možná ženské, opět se naučili bavit sami sebe nebo i jiné. Sociální síť nám tento fenomén české hospody hodně kazí. Na druhé straně je třeba smeknout před každým hospodským, který hospodu provozuje, čeka, kdo otevře dveře a riskuje propad výtoče z mnoha různých příčin.

Ala jak z historie víme, i sebepevnější opevnění a zdánlivě neproniknutelné hradby mohou být nakonec překonány poměrně snadno. A stačí k tomu málo – třeba lstivý počín v podobě Trójského koně. A virus SLAK má takových koní k dispozici celé stádo – nemusí se totiž přenášet jen prostřednictvím hospodářských zvířat, lidí nebo dopravní techniky, ale celkem snadno může prolouznout třeba pomocí divoké zvěře i jiných volně žijících živočichů. Já se však obávám, že největší potenciál stát se oním Trójským koněm, skýtá prachobyčejná lidská hloupost. Od počátku března, kdy se nebezpečná nákaza objevila v Maďarsku a vzápětí i na Slovensku a odstartovala řadu s tím souvisejících opatření včetně vyhlášení hospodářských zvířat v ohniscích, vyrojilo se na sociálních sítích nejen množství fabulací a dezinformací, ale dokonce i nesmyslné výzvy z řad „zachránců“ zvířat. Iniciativy typu „Zachraňme kozy před jistou smrtí“ apelují na naše občany, aby k nám pomohli „propasovat“ hospodářská zvířata z oblastí výskytu nákazy, a tím je uchránit před jistou smrtí utrácením. Co k tomu dodat? Snad jen, že takováto „zachráněná“ koza je ideálním Trójským koněm. Jen namísto řeckých vojáků z ní vyskočí zákeřný virus.

Trójská válka už je ale vcelku vzdálená historie. Pro výstrahu, čeho všeho je nebezpečný virus schopen, možná lépe poslouží události relativně nedávné. Epidemie SLAK, která v roce 2001 postihla Velkou Británii a několik dalších států západní Evropy, způsobila ztráty dosahující 14 miliard liber v současných cenách. Ve Spojeném království muselo být utraceno téměř 9 milionů krav, ovcí a prasat. Tak nevím, nevím, jestli za to riziko těch pár zachráněných kozích životů stojí...

Slintavka a kulhavka je zkrátka protivníkem, jehož je třeba brát vážně a neradno ho podceňovat. Má spoustu účinných zbraní a armádu, které nikdy nedojde munice ani proviant. A vezmeme-li v úvahu velikost jednotlivých „vojáků“ – tedy virů, můžeme s trochou nadsázky říct, že „stojíme před nebezpečím, jaké svět neviděl“. Snad si to uvědomí všichni ti, kteří by třeba místo koní pod kapotou chtěli i nějakou tu kozu v kufru.

Petra Bártlová
šéfredaktorka

Skot patří k nejvíce ohroženým zvířatům na nákazu SLAK.

Česká republika čelí riziku zavlečení SLAK

Pokračování ze str. 1

Zajištění dostatku odborných pracovníků pro zvládání situace

Státní veterinární správa úzce spolupracuje s hasiči, policií, celní správou, Ředitelstvím silnic a dálnic a armádními veterinárními lékaři. To umožňuje koordinovanou a efektivní reakci na šíření nákazy. V případě potřeby při eventuálním propuknutí nákazy na území ČR je navázána spolupráce s Komorou veterinárních lékařů ohledně výpomoci ze strany soukromých veterinárních lékařů.

Věda, výzkum a SLAK
Státní veterinární správa a MZe postupují v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky, aktuálními výzkumy a platnými předpisy EU. Nařízení Evropské unie a předpisy

V českých chovech z nejvíce ohrožených oblastí probíhá testování mléka.

Světové organizace pro zdraví zvířat (WOAH) či Komise při Organizaci pro výživu a zemědělství (FAO) pro kontrolu slintavky a kulhavky (EuFMD) stanovují jasné postupy pro prevenci a kontrolu slintavky a kulhavky. Česká republika

je plně vázána těmito dokumenty, které vycházejí z nejnovějších vědeckých studií a výzkumů. SVS pravidelně aktualizuje své pohotovostní plány a metodiky podle aktuálních vědeckých studií a doporučení odborných or-

ganizací, aby byla zajištěna co nejefektivnější prevence a kontrola šíření nákazy. Požadavky zemědělců, které nyní nelze splnit
Zavedení plošné dezinfekce všech osobních automobilů na hranicích by bylo

technicky i logisticky velmi obtížné. Přes hranice denně projíždějí tisíce vozidel a zajištění důsledné kontroly a dezinfekce každého z nich vyžaduje rozsáhlé personální a materiální kapacity. Navíc by takové opatření znamenalo

lo výrazné komplikace v přeshraničním provozu a každodenním životě občanů.

Plošný zákaz dovozu zvířat ze všech okolních států (včetně těch, kde se nákaza nevyskytuje) by byl nelegální a ČR by čelila sankcím od Evropské komise. Navíc mnozí čeští chovatelé sami dovážejí zvířata pro obnovu stáda nebo šlechtění, plošný zákaz by ohrozil jejich provoz.

Dalšími opatřeními jsou:

- Zákaz dovozu vedlejších živočišných produktů,
- zákaz vstupu do obor,
- doporučení veřejnosti, aby nevstupovala na farmy,
- zákaz návštěv do hospodářství externím osobám upravujícím zvířatům paznehty a stříhající jim vlasy ad.

MZe

Foto: Petra Bártlová

Omezení vstupu, varovné cedule, dezinfekční opatření – tak momentálně vypadá většina farem u nás.

Ozvěny z protestů v zemědělské prvovýrobě

Důsledky dohody EU s jihoamerickými zeměmi Mercosur, v případě ratifikace členskými státy, zneklidňují evropské i české zemědělce. Snad každý zemědělec či farmář si uvědomuje nerovné podmínky, které jsou dané zejména restrikcemi EU pro hospodaření v Evropě v porovnání s podmínkami jihoamerických zemí Mercosur, které jsou zaměřené primárně na zemědělskou výrobu.

Protesty zemědělců dne 27. 2. 2025 proběhly napříč celou Českou republikou, moravské a slezské regiony nevyjímaje. Představitelé zemědělských podniků, které hospodaří v Olomouckém kraji v rozmanitých podmínkách, ať už na úrodné Hané nebo v drsných podmínkách podhůří Jeseníků či Rychlebských hor, se sešli na protestním jednání, podpořeném jízdou zemědělské techniky, společně. O vyjádření jsem požádala předsedkyni ZD Jeseník, v jehož areálu se protestní akce konala. Ve Zlínském kraji se konala mimo jiné protestní jízda na Valašsku, kde se k záměru protestu vyjádřil dlouholetý představitel AK ČR a zároveň spoluvlastník zemědělského podniku hospodařícího v okrese Vsetín. Oba tyto podnikatele spojuje hospodaření ve ztížených půdně-ekologických podmínkách a zaměření na produkci mléka.

Gabriela Doupovcová, předsedkyně ZD Jeseník

► **Představte krátce váš zemědělský podnik.** „Hospodaříme v náročných půdně-klimatických podmínkách Jeseníků na výměře 1500 ha zemědělské půdy, z toho 230 ha orné. Rostlinná výroba se specializuje na výrobu krmliv pro potřeby živočišné výroby a bioplynové stanice, nepěstujeme žádnou tržní plodinu. Zaměřujeme se na produkci mléka a jeho zpracování. Chováme cca 500 kusů dojných krav na dvou farmách, přičemž původní holštýnské plemeno překřičujeme od roku 2014 plemenem červenostrakatým. Na farmě v Bukovicích s 300 ks dojníc máme robotickou stáj s pěti roboty. Provozujeme sýrárnu na výrobu mléčných výrobků, jako jsou jogurty, sýry, tvarohy,

pomazánky. Většinu výrobků máme označeno místními názvy, např. sýr Běla, jogurt Běláček, tvaroh Keprník, sladký tvaroh s čokoládou je Keprníček“, doplňuje k představení podniku Gabriela Doupovcová. „Dále provádíme servis zemědělské techniky, včetně pneuservisu, a máme vlastní autobusovou dopravu. Provozujeme zahradnickou výrobu a zemědělskou bioplynovou stanici o výkonu 400 kWh, která je zaměřena převážně na užitkování siláží z TTP. To vše zvládáme se zhruba 50 zaměstnanci“, uzavírá výčet činností družstva paní předsedkyně.

► **Co vy osobně vnímáte jako předsedkyně družstva s rostlinnou i živočišnou výrobou jako největší riziko pro evropské, potažmo české zemědělství a potravinářství? Případně přímo pro vaše družstvo?** „Nejsme schopni konkurovat za současných podmínek, kdy musíme dodržovat řadu nařízení a omezení, zatímco země Mercosuru k nám dováží sice levné potraviny, vyrobené však bez jakýchkoliv regulací. Naše firma hospodaří v chráněném krajinné oblasti s omezením používání pesticidů, hnojiv, máme omezení na zachování biodiverzity. Hospodaříme v horské oblasti se značným omezením v oblasti regulace eroze půdy, jsme nuceni dodržovat omezení produkce udržovaním neobhospodařovatelné plochy. Musíme dodržovat přísné welfare normy pro zvířata a vyšší standardy pro naše zaměstnance, co se týká minimální mzdy, bezpečnosti práce, pracovních podmínek.

► **Zabývají se požadavky protestujících, dle Vašeho názoru, naši vládní činitelé?** „Podle mého názoru se tím nezabývají. Náš ministr zemědělství prohlásil, že všechny potraviny dovezené na český trh splňují všechny veterinární a hygienické předpisy. Možná nějaké předpisy splňují, ale v žádné ze zemí Mercosuru nemusí dodržovat taková omezení, jako jsou obiloviny, řepka ozimá a trávy na semento. Zbývající výměra slouží výrobě objemných krmiv, kdy strategickou plodinou je kukuřice na siláž pro chov skotu a pro bioplynovou stanici o výkonu 1 MWh. Tu provozuje Agropodnik, jehož travní porosty jsou rovněž využívány pro výrobu siláží pro skot a BPS, jejíž technologie umožňuje využívat siláž z kukuřice a travních porostů zhruba napůl. V živočišné výrobě se zaměřujeme na výrobu mléka. Chováme 200 dojnic černého holštýnského plemene v uzavřeném obrotu stáda, s roční užitkovostí 10,5 tisíc l mléka. V podniku pracuje cca 35 zaměstnanců, aktuálně se

Protestní jízda v ZD Jeseník

Místní protestní jednání za účasti tisku v Olomouckém kraji

s ostatními kolegy z Javornicka a Hané i se zástupcem dodavatelů zemědělské techniky diskutovali o tématech, která nás v současné době tíží – nerovné podmínky, nízké zisky resortu zemědělství, nadměrná byrokracie...s cílem podpořit protesty proti nerovným podmínkám dohody EU s mimoevropskými dovozy potravin.“

► **Zabývají se požadavky protestujících, dle Vašeho názoru, naši vládní činitelé?**

► **Jak probíhal protest zemědělců 27. 2. 2025 ve vašem regionu?** „Sešli jsme se společně s novináři v naší zasedací místnosti, kde jsme společně

jaká musí splňovat zemědělci v Evropské unii, jak už jsem zmiňovala (hnojení, pesticidy, regulace eroze, neobhospodařovatelné plochy, welfare, pracovní podmínky pro zaměstnance, bezpečnost potravin – sledovatelnost původů), které podstatně prodrážejí naši výrobu,“ míní Gabriela Doupovcová.

Jindřich Šnejdrla, ředitel Agrotech spol. s r.o.

► **Jaká je struktura výroby vašeho zemědělského podniku?** Naše zemědělská společnost hospodaří v blízkosti města Valašské Meziříčí na okraji Podbeskydské pahorkatiny a Hostýnských vrchů na výměře cca 1200 ha zemědělské půdy, z toho je zhruba 1000 ha půdy orné. V rostlinné výrobě se zhruba na 40 % výměry zaměřujeme na tržní plodiny, jako jsou obiloviny, řepka ozimá a trávy na semento. Zbývající výměra slouží výrobě objemných krmiv, kdy strategickou plodinou je kukuřice na siláž pro chov skotu a pro bioplynovou stanici o výkonu 1 MWh. Tu provozuje Agropodnik, jehož travní porosty jsou rovněž využívány pro výrobu siláží pro skot a BPS, jejíž technologie umožňuje využívat siláž z kukuřice a travních porostů zhruba napůl.

► **Jak probíhal protest zemědělců 27. 2. 2025 ve vašem regionu?** „Sešli jsme se společně s novináři v naší zasedací místnosti, kde jsme společně

potýkáme s určitou fluktuací v dělnických profesích.

► **Jaká rizika vnímáte uzavřením dohody Mercosur pro evropské, potažmo české zemědělství?**

„Uvedu jeden konkrétní příklad. Kolega soukromý zemědělec, který vloni pobýval měsíc v Brazílii – která je zemědělským gigantem – se setkal s naprosto odlišnými podmínkami pro hospodaření, než jaké jsou kdekoliv v Evropské unii, například v chovu skotu. V Brazílii chovají skot převážně na maso, který se celoročně pase na rozlehlých pastvinách, tedy bez tržní produkce mléka. Nepotřebují pro zvířata stáje, ani neřeší žádný welfare zvířat, ani výrobu konzervovaných objemných krmiv na zimu, ani nákladný vývoz kejdy či hnoje. Po dosažení jatečné zralosti jsou zvířata přeháněna na loď, kde jsou poražena, odpady jsou naházeny do moře – tedy nejsou potřeba žádné náklady na kafilérie – a na pevninu se vrátí maso připravené pro trh. Jak můžeme porovnávat nákladovost takového výroby masa s naší evropskou produkcí, která je svázaná celou řadou restrikcí ze strany unie i státu, včetně řady omezení hospodaření v krajině?“, zamýšlí se Jindřich Šnejdrla.

► **Jak probíhal protest zemědělců 27. 2. 2025 ve vašem regionu?** „Sešli jsme se společně s novináři v naší zasedací místnosti, kde jsme společně

► **Jak probíhal protest zemědělců 27. 2. 2025 ve vašem regionu?** „Sešli jsme se společně s novináři v naší zasedací místnosti, kde jsme společně

► **Jak probíhal protest zemědělců 27. 2. 2025 ve vašem regionu?** „Sešli jsme se společně s novináři v naší zasedací místnosti, kde jsme společně

► **Jak probíhal protest zemědělců 27. 2. 2025 ve vašem regionu?** „Sešli jsme se společně s novináři v naší zasedací místnosti, kde jsme společně

► **Jaká byla reakce vlády na požadavky zemědělců?** „Zatím není jasné, jakou váhu celorepublikový protest měl, protože dosud jsme nezažnamenali žádnou zpětnou vazbu ze strany vlády, dokonce ani od našeho ministra zemědělství. Podle mého názoru je jedním z důvodů to, že Česká republika stojí a padá s automobilovým průmyslem, pro který je dohoda s Mercosur obrovskou obchodní příležitostí. My zemědělci necítíme ze strany našeho současného ministerstva žádné zastání a podporu, zkrátka vláda nám nakloněna není.“

► **Vy jste předsedou Agrární komory Valašska a několik let jste byl viceprezidentem AK ČR, dokonce i po nějakou dobu komoditním náměstkem ministra Jurečky. Spolupracujete se Zemědělským svazem a snažíte se společně dál působit na vládu před ratifikací smlouvy Mercosur. Co byste chtěl vzkázat zemědělcům?** „Je potřeba vydržet a doufat, že Evropa, národní vlády, ale zejména ta naše, brzy pochopí, že zemědělství je zrovna tak strategickou činností, jako zbrojení. Potravu potřebuje každý člověk, zrovna tak jako každý voják, denně. Hladová armáda toho moc nevyváží. Nemusíme mít každý rok nové auto, nový telefon, možná ne ani nové oblečení, o potravě to neplatí. A to je potřeba dostávat denně do hlav těch, kteří o tom rozhodují, tedy politikům,“ uzavírá náš rozhovor Jindřich Šnejdrla.

► **Jak probíhal protest zemědělců 27. 2. 2025 ve vašem regionu?** „Sešli jsme se společně s novináři v naší zasedací místnosti, kde jsme společně

► **Jak probíhal protest zemědělců 27. 2. 2025 ve vašem regionu?** „Sešli jsme se společně s novináři v naší zasedací místnosti, kde jsme společně

► **Jak probíhal protest zemědělců 27. 2. 2025 ve vašem regionu?** „Sešli jsme se společně s novináři v naší zasedací místnosti, kde jsme společně

O budoucnosti českého agropotravinářského sektoru

Cílem konference Zemědělství a české potraviny 2025 připravené Zemědělským svazem ČR koncem března v pražském Obecním domě bylo otevřít konstruktivní debatu mezi odborníky, zemědělci, ekonomy a politiky o klíčových problémech českého zemědělství.

Upřímně řečeno, témat bylo tolik, že od počátku přípravy programu muselo být organizátorovi jasné, že se vše nezvládne ani za dlouhý den. Program konference byl rozdělen do čtyř panelů, každý z nich moderovala zkušená, veřejně známá osoba. Moderátoři také využívali svých vlastních zkušeností s českými potravinami a sami pokládali otázky. Na tomto místě je třeba pochválit i přítomné v sále Obecního domu, kteří se také živě zajímali o přednesený problém.

Panel 1

Moderátorem panelové diskuse a glosy z ekonomického pohledu byl Štěpán Křeček, hlavní ekonom BH Securities. V diskusi na téma „**Jak mohou zemědělci lépe proniknout do maloobchodní sítě a supermarketů?**“ nejvíce zaujala vyjádření Pavla Březiny, předsedy představenstva Svazu českých a moravských spotřebních družstev (COOP). Podle jeho názoru by mělo od lidí naší země více zaznívat, ať zákazníci nakupují od lokálních výrobců. Dávno již také neplatí názor, že čím větší obchod, o potravě to neplatí. A to je potřeba dostávat denně do hlav těch, kteří o tom rozhodují, tedy politikům,“ uzavírá náš rozhovor Jindřich Šnejdrla.

Panel 2

Ten řídila a moderovala Ilona Švihlíková, ekonomka, děkanka fakulty Vysoké školy obchodní. Jednalo se o téma „**Družstevnictví jako forma vlastnictví pro budoucnost.**“ Velký prostor a zcela právem zde dostal Martin Ludvík, jednatel odbytového družstva ovocnářů EB Fruit. Ludvík tvrdil, že menší družstva nedokáží vyjednat vyšší zpeněžení produkce. I proto pokládá organizace producentů za nejvýznamnější nástroj v obytu ovoce a zeleniny. Nejeфективněji také dokáží využívat dotační zdroje

sdílením investic. V rámci ČR jsou organizace producentů v počtu, obratu i organizovanosti nadprůměrné v celé EU. Podle Dany Večeřové (Potravinářská komora ČR) jsou velkou bolestí retailu privátní značky. Jejich podíl na trhu v ČR je 27 %, v EU 36 %. Koncem roku 2020 vnímalo privátní značky jako srovnatelné či dokonce lepší než značky výrobců 65 % českých nakupujících. Až 82 % spotřebitelů nakupuje potraviny převážně privátních značek. Průměrná cenová výhoda produktů pod privátní značkou činí 23 %, přičemž u více než dvou třetin

Martin Pycha

Martin Ludvík

Dana Večeřová

kategorii přesahuje 25 %. Problémem jsou i slevové akce. V roce 2022 bylo v ČR ve slevových akcích prodáno 61 % potravin. To ukazuje na rostoucí závislost českých spotřebitelů na slevových akcích při nákupu potravin a drogistického zboží.

Panel 3

Na dálku vedl a z obrazovky promlouval Lukáš Kovanda, hlavní ekonom Trinity Bank. Panel byl tematicky zaměřen na „**Lokální produkci v maloobchodních řetězcích a férové označování potravin.**“ Podle Dany Večeřové je ohromným problémem všech pěstitelů, ale i potravinářů, současná legislativa. Je proto velkým omylem se domnívat, že zemědělský podnik by měl sám vyrábět a prodávat svoje potraviny. Kdo by měl v takovém případě ovládat veškerou zemědělskou, potravinář-

skou a logistickou legislativu? Potravinářská komora si provedla vlastní analýzu 34 zákonů. Zjistila, že z nich ale vyplývá 3500 povinností! Tuto informaci ještě doplnila „perličkou“ o pěstování cukrovky v Americe, odkud se nyní cukr dováží. Zde je povoleno 55 přípravků na ochranu této plodiny, z nichž mnohé jsou již v Evropě zakázané!

Panel 4

Ten byl panelem politiků s otázkou „**Kde stojí české zemědělství?**“ Vzhledem k tomu, že se předvolební boj přenesl i na tuto akci, nebude třeba se k němu vyjadřovat. Navíc současný ministr Marek Výborný stále opouští, protože začínal řešit problémy související s nákazou SLAK.

Závěr

Celodenní bohatý program s mnoha zásadními země-

dělskými tématy i zajímavou a důležitou následnou diskusí uzavřel Martin Pycha, předseda Zemědělského svazu ČR. Programu včetně diskuse se zúčastnili jak zemědělci, tak i potravináři. Je třeba zdůraznit, že dostupné potraviny jsou otázkou fungování celého řetězce. Pokud chceme české potraviny v českých obchodech, musíme se bavit o podmínkách, ve kterých fungují nejen farmáři, ale i potravinářský průmysl. Zemědělství i potravinářství v ČR je ohroženo neferovými dovozy ze zahraničí, ale také některými trendy na vnitřním trhu EU. Pokud by tomu tak mělo být i nadále, je třeba změnit nastavení zemědělské politiky. Přes 80 % produkce prochází systémem zemědělec – zpracovatel – obchodník. Zemědělství není je otázkou produkce, ale také nastavení spravedlivého trhu a podmínek podporujících prodej domácích potravin.

Ing. Michal Vokrál, CSc.

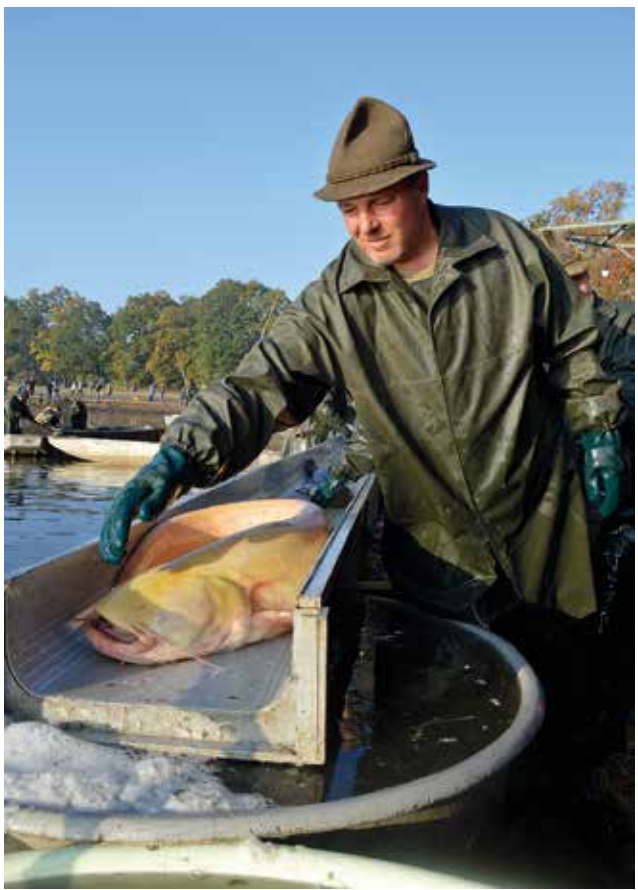

Protestní jízda z Valašského Meziříčí do Jablunka

zdroj: AK Valašska

Evropské vizi pro zemědělství a potraviny chybí dopadová analýza

Ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL) na březnovém zasedání Rady ministrů EU pro zemědělství v Bruselu vyjádřil připomínky České republiky k návrhu Vize pro zemědělství a potraviny. Tento strategický dokument, který představila Evropská komise v únoru, bude určovat směřování celého sektoru v nadcházejících letech. Proto je podle ministra nutné k němu přistoupit s maximální odpovědností. Během zasedání také ministři a ministryně projednávali budoucnost společné rybářské politiky nebo nákazu slintavky a kulhavky.

Naši rybáři mají cenné znalosti o rybnickém chovu ryb.

Výpočty musí zohledňovat veškeré vstupy, včetně spotřeby pohonných hmot.

„Jednotlivá opatření, která by z Vize vyplývala a která bychom v důsledku požadovali po zemědělci, musí být podložena důkladnou analýzou jejich dopadů. Evropská komise zatím nedala potřebné podklady. Bez jasného vyhodnocení ekonomických, sociálních a environmentálních důsledků navrhovaných opatření nemůžeme riskovat znevýhodnění našich zemědělců, a tím i občanů,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný.

ČR bude trvat na důkladné analýze

Česká republika bude trvat na požadavku důkladné analýzy, a to ještě před tím, než budou připraveny legislativní návrhy. „Pokud

jde o klimatická opatření, musíme vnímat evropské zemědělství v kontextu globálního trhu. I když se Česko těmto opatřením nebrání, je nutné zohlednit jejich dopad na konkurenceschopnost a soběstačnost našich zemědělců. V řadě států mimo Evropu podobná omezení neplatí, což vytváří nerovné podmínky,“ uvedl ministr Výborný.

Dále je potřeba zaměřit se na potřebu vyvážených regulací, které neznevýhodní naše zemědělce vůči jejich globálním konkurentům. Podle ministra musí být nové regulace nastaveny tak, aby nezatěžovaly naše zemědělce nadměrně a nezbrzdily investice a rozvoj podniků.

Ministři řešili také budoucnost financování Společné ze-

mědělské politiky (SZP). Ministr Výborný znovu apeloval na to, že SZP by měla být nadále samostatnou a adekvátně financovanou politikou, postavenou na dvou pilířích. „V rámci Víceletého finančního rámce je nutné zajistit, aby zemědělství mělo samostatný rozpočet. Tento bod by měl být i nadále předmětem diskuse na úrovni premiérů, za Českou republiku trváme na zachování samostatného financování zemědělství,“ uvedl.

Podpora sladkovodní akvakultury je důležitá

Se svým slovenským kolegou Richardem Takáčem hovořil ministr Výborný o aktuálním vývoji nákazu slintavky a kulhavky. „Pan ministr mě

ujistil, že pro zvládnutí situace dělají maximum, na místě pomáhá slovenská armáda i náš tým veterinářů s mobilními jatkami. Věřím, že se to podaří zvládnout a nákaza se nebudě dále šířit,“ řekl ministr Výborný.

V rámci pracovního oběda pak s kolegy řešil budoucnost společné rybářské politiky. Pro ČR jako vnitrozemský stát je důležitá podpora sladkovodní akvakultury. ČR má cenné znalosti a zkušenosti v oblasti akvakultury, respektive rybnického chovu ryb. Ten v nynější době poskytuje jak produkční, tak mimoprodukční funkce. Je tak praktickou ukázkou environmentálně přátelského prostředí do budoucna.

Zdroj: MZe

Výpočty musí zohledňovat veškeré vstupy, včetně spotřeby pohonných hmot.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů umožňuje, aby státy předložily Evropské komisi zprávu o typických emisích skleníkových plynů z pěstování zemědělských

surovin pro výrobu biopaliv v rozdělení podle jejich oblastí NUTS 2 (tzv. NUTS2-hodnoty). Hodnoty předložené podle původní směrnice z roku 2009 již pozbýly platnosti. Další členské státy, kterým Evropská komise odsouhla-

la aktualizované zprávy o NUTS2-hodnotách, jsou v současné době Německo, Dánsko, Litva, Rakousko, Maďarsko a Slovensko. Podrobnější informace lze nalézt na webových stránkách MZe.

Zdroj: MZe

Hospodářský výsledek zemědělství se propadl o téměř 30 %

Podle finálních výsledků interního šetření Zemědělského svazu ČR po uzavření účetního roku 2024 dosáhly zemědělské podniky v loňském roce průměrného čistého zisku 1 295 korun na hektar, což je o 28 % méně než v předchozím roce. Přepočteno na celý obor zemědělství to činí 4,5 mld. Kč, oproti 6,3 miliardám o rok dříve. V průměru si tak každý podnikatelský subjekt bez ohledu na velikost či počet hektarů v roce 2024 vydělal pouhých 151 276 korun.

Potvrzuje se tím nízká ziskovost sektoru a špatné výhledy do budoucna, zejména s ohledem na nestabilní podnikatelské prostředí a negativní dopad nově nastavené redistributivní platby 23 %, která výrazně postihla střední a větší podniky, jež produkují většinu českých potravin.

„Z našeho šetření vyplývá, že v roce 2024 bylo v ČR cca 40 % zemědělců na nule či ve ztrátě, v roce 2023 to bylo okolo 30 % zemědělských podniků. V takové situaci je téměř nemožný běžný provoz, natož rozvoj podnikání, včetně investic. Podnikat v zemědělství je možné pouze v dlouhodobém horizontu, a to je v posledních letech čím dál těžší,“ uvádí Martin Pýcha, předseda Zemědělského svazu a odvolává se na změny a nejistotu v systému dotací, neustálé snižování dotačních podpor, vysoké náklady a nízké výkupní ceny zemědělců, kteří takto nemohou dosáhnout ziskovosti ani prostřednictvím podpor, ani feroვნými cenami zemědělských produktů. „Při ziskovosti 1 295 korun na hektar by cenu za 1 hektar nové půdy farmář splácel 278 let!

(cca 260 tis. Kč/ha),“ doplňuje Pýcha.

Vývoj ziskovosti v posledních 20 letech ukazuje dlouhodobě klesající trend, přičemž náklady zemědělců vzrostly o 69 %.

Hospodaření zemědělských podniků dle velikosti a vliv změny redistributivní platby na 23 %

Podle FADN (zemědělská účetní datová síť zemí EU) a jejich členění zemědělských podniků dle velikosti došlo mezi lety 2022 a 2023, tedy v období zavedení nového dotačního systému s 23% redistributivní platbou, k zásadnímu poklesu ziskovosti zejména u podniků označovaných jako „velké“ (průměrná velikost podniků v této kategorii je 663,7 ha – reálně se tedy jedná o středně velké zemědělce).

Údaje FADN navíc dokládají i regresi ziskovosti na hektar – zatímco v roce 2023 nejmenší farmáři vydělali na hektar přes 9 000 korun, výdělek těch největších nedosáhl ani na 3 000 korun.

„Největší negativní dopad

má sazba redistributivní platby na podniky o průměrné velikosti 663,7 ha. U nich jde o pokles ziskovosti ve výši 82 %. Když to dáme do souvislosti se skutečností, že tyto podniky vyrábí až 75 % produkce českých potravin, je jasné, že si takto nastavenou agrární politikou podřezávají sami sobě větev, která nás živí,“ varuje Martin Pýcha.

Komentář Martina Pýchy k různým metodám segmentace zemědělských podniků:

„Na tomto místě je dobré upozornit, že metodikou FADN nám do zemědělství vstupuje třetí pohled na dělení zemědělských podniků dle velikosti. Jedním pohledem je standardní dělení velikosti firem dle EU na malé, střední a velké – dle obrátu a počtu zaměstnanců. Touto optikou jsou téměř všechny zemědělské podniky v ČR malými nebo středními firmami. Další pohled přináší hranice 150 ha pro stanovení redistributivní platby, tedy přerozdělení 23 % rozpočtu tzv. pří- mých plateb na prvních 150 ha každého zemědělce. Třetí dělení je v rámci sledování dat FADN. Podle samotných počtů zaměstnanců ve firmách

Aktuální situace znemožňuje zemědělcům rozvoj podnikání.

označovaných jako „velké“ 11. Jedná se tedy z hlediska standardního posuzování velikosti firem o malé nebo střední podniky.“

Ústavní stížnost na neférové nastavení redistributivní platby na prvních 150 hektarů

Ústavní soud začátkem dubna rozhodl o zamítnutí ústavní stížnosti, která žádala přezkoumání diskriminační povahy nastavení výše tzv. redistributivní platby s odůvodněním, že jde o politické rozhodnutí, které nemůže být posuzováno soudy. „Zemědělský svaz ČR toto rozhodnutí respektuje, ale upozorňuje, že tato forma

přerozdělení přímých podpor znevýhodňuje střední podniky, které zajišťují většinu domácí produkce potravin. Podpora malých hospodářů je důležitá, ale nesmí být nastavena tak, aby ostatní demotivovala od produkce nebo nutila podniky k umělému dělení. Aktuální systém vede k deformaci trhu a oslabování páteře českého zemědělství,“ říká předseda Pýcha.

Svaz zároveň apeluje na politiky, aby opustili zjednodušené dělení podniků podle velikosti obhospodařované půdy a místo toho se řídili oficiální klasifikací EU a zohledňovali produkci potravin jako primárního účelu hospodaření zemědělských podniků. Dotační systém by měl podporovat dlouhodobou udržitelnost, nikoli vy-

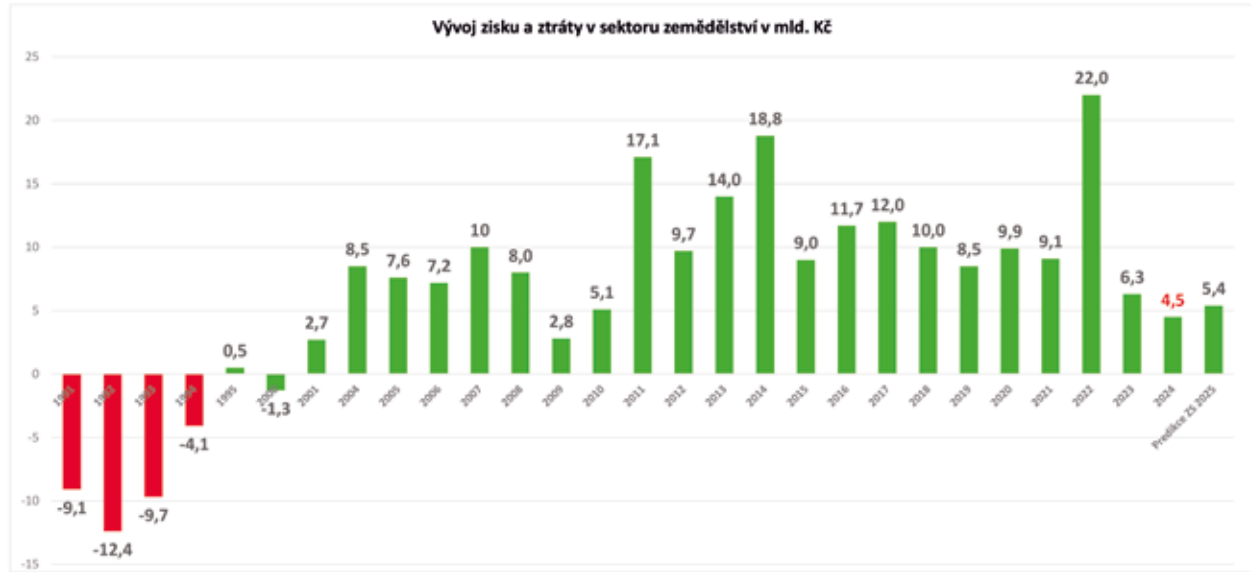
tvářet závislost na dotacích. Kromě samotné redistribuce svaz upozorňuje na další faktory, jako jsou vysoké ceny energií, daně či pachtovné, které snižují konkurenceschopnost sektoru. Vyzývá proto k odborné debatě o reformě systému, který by vedl ke stabilnímu a efektivnímu rozvoji českého zemědělství.

Zisk versus podnikatelský důchod

Zisk (hospodářský výsledek) odvětví zemědělství se často zaměňuje za podnikatelský důchod, který zveřejňuje Český statistický úřad. Podnikatelský důchod obsahuje více položek (zisk + investice + odměna podnikatele (mzda)), a je proto zpravidla vyšší než samotný zisk.

Zdroj: ZS ČR

Zisk odvětví o polovinu nižší než před 20 lety

Nejvíce postižené kraje

Zisk v zemědělství na hektar zemědělské půdy v r. 2024 dle kraje

Zisk pod 1 000 Kč/ha	Jihočeský, Plzeňský, Olomoucký
Zisk pod 2 000 Kč/ha	Liberecký, Ústecký, Středočeský, Královéhradecký, Pardubický, Moravskoslezský, Jihomoravský
Zisk pod 3 000 Kč/ha	Zlínský, Vysočina
Zisk nad 4 000 Kč/ha	Žádný kraj

Podle FADN dochází k regresi ziskovosti na hektar.

Jednodušší administrativa při vykazování emisí

Od konce loňského roku mohou čeští zemědělci vykazovat vyšší úsporu emisí skleníkových plynů při pěstování vybraných plodin, a to bez nutnosti dalších individuálních výpočtů a administrativní zátěže. Mají tak zajištěnu vyšší konkurenceschopnost na trhu se surovinami pro výrobu biopaliv.

Česká republika jako jedna z prvních členských zemí EU předložila svoje aktualizované NUTS 2-hodnoty včetně veškerých podpůrných kalkulací pro řepku, pšenici ožimou, cukrovou řepu, kukuřici na zrno i na siláž, ječmen jar-

ní a ozimý. Evropská komise tyto hodnoty schválila.

Členské státy EU mají povinnost snižovat emise skleníkových plynů v dopravě a za tímto účelem mohou využívat jakákoliv alternativní paliva jako náhrady fosilní

nafty a benzínu. Z hlediska dostupnosti a možností vozového parku jsou nejvýhodnější kapalná biopaliva. Ta musí splňovat kritéria udržitelnosti a stanovenou výši úspory emisí skleníkových plynů, do které se zohledňují veškeré zdroje a činnosti během jejich výroby a přepravy.

Při pěstování plodin lze eliminovat emise

Významný podíl těchto emisí náleží pěstování plodin určených pro výrobu biopaliv, a právě během pěstování je možné dosáhnout značných úspor emisí, jsou-li podloženy příslušnými výpočty a certifikátem. Tyto výpočty musí zohledňovat veškeré vstupy, jako jsou spotřeba pohonných hmot a jiných zdrojů energie, hnojiva a pesticidy, přímé i nepřímé emise do půdy atd.

ČR předložila aktualizované NUTS 2-hodnoty pro vybrané plodiny.

Martin Veleba: Stroje Köckerling u nás dostávají zabrat. Ale neměnili bychom

Když si jednu vyberete do firmy nebo na farmu špatný stroj, už si stejnou značku nekoupíte. Nikdy. A naopak – věrnost zákazníků ke značce je nejlepším měřítkem spokojenosti s jejími výrobky. Firma ZEAS z Moravských Budějovic používá produkty značky Köckerling už déle než dvacet let. A dodnes jsou všechny stroje v provozu. O zkušenostech s jejich fungováním se svěřil Martin Veleba, předseda představenstva firmy ZEAS.

►Pamatujete si, podle čeho jste se rozhodovali, když jste vybírali svůj první podmiťáč Köckerling?

V té době se člověk rozhodoval hodně podle toho, co viděl u jiných zemědělců na polích. Nám se u Köckerlingu líbila masivní konstrukce, promyšlená technická řešení a také dostupný a kvalitní servis všech výrobků. Navíc máme docela

blízko osvědčeného prodejce a servisního partnera.

►Kolik strojů Köckerling aktuálně používáte?

V roce 2003 jsme kupovali první model Vario se záběrem 5,6 metru. V roce 2011 jsme pořídili stroj Vector, který má i s nástavci záběr přes šest metrů. O sedm let později přibyl diskový podmiťáč Rebel Classic se záběrem osm met-

rů a zrovna vloni jsme koupili další hloubkový kypřič Vector se záběrem 4,6 metru.

►Jak často jsou stroje v provozu?

Původně jsme měli na tyhle práce jen jeden traktor, ale to se neukázalo jako ideální řešení. Tak jsme pořídili i druhý stroj, takže teď můžeme jezdit na dvě denní směny. Se druhým traktorem logi-

ky narostla i potřeba dalších zařízení. Proto jsme řadu našich strojů od Köckerlingu rozšířili a využíváme je od jara do podzimu.

►Předpokládám, že první zakoupený podmiťáč je už v „důchodu“...

Kdepak, v provozu jsou stále všechny stroje. Sice ten nejstarší už není v takovém zápalu, ale používáme ho pořád. Využíváme ho na menší části pole, na pásy a podobně.

►Jak je to se servisem?

Abych řekl pravdu, ani ho vlastně moc nepotřebujeme. Nic zásadního se na technice nekazí. Ano, odchází nějaké věci – třeba radličky nebo ložiska, ale to jsou spotřební záležitosti. U nás máme trochu specifické podmínky v tom, že

je zde docela abrazivní půda, takže některé části strojů dožívají opravdu na frak. Typicky radličky.

►Jak dlouho čekáte na náhradní díly?

Vůbec. Buď je mají skladem u prodejce, nebo je máme v zásobě my. Základní údržbu a servis si na strojích děláme sami, není tam nic složitého.

►Jaká je průchodnost podmiťáčů třeba na mokré půdě?

Teď je sice sucho, ale vloni na podzim tady spadlo hodně srážek a všechny stroje si s tím poradily úplně bez problémů. Tady jsou velkou výhodou STS válce, na kterých se vlastně nemá co ucpat, takže se při plánování prací nemusíme v tomto směru až tak ohlížet na počasí.

►Na co stroje využíváte nejčastěji?

Velmi se nám osvědčila předseťová příprava. Tam používáme jak disk Rebel Classic, tak i Vector. Na tyhle účely to jsou v našich podmínkách ideální stroje. Dále s nimi podmiťáme a používáme je také na podrytí – tady je výhoda, že můžeme jít do hloubky až 35 centimetrů. Třeba letos na jaře vybraná pole projedeme jen Variem, protože teď není potřeba kypřit. Vektorem kypříme už na podzim. Vektor používáme také na přípravu pole po kukurici a ke hlubšímu zpracování.

Než stroj dorazí k zákazníkovi – jak probíhá výběr stroje

Samotný prodej zemědělských strojů je velmi komplexní záležitostí a rozhodně nespočívá jen v prostém předání nového stroje.

„Nejprve od zákazníků získáme informace o tom, k čemu by stroj chtěli využívat. Pak

zhodnotíme podmínky, ve kterých ho budou chtít použít a vybereme optimální typ nebo variantu stroje, jenž přesně odpovídá jejich požadavkům,“ vysvětluje obchodní zástupce Martin Hezina.

Největší provozovna P & L je na Vysočině

Největší středisko firmy P & L, které právě na stroje značky Köckerling, leží v Oslavicích nedaleko Velkého Meziříčí. Provozovna má několik desítek zaměstnanců, kteří se starají o spokojenost zákazníků z řad zemědělců, farmářů, ale také uživatelů lesnické nebo komunální techniky.

Než si zemědělci techniku od firmy P & L zaparkují v garáži, často si ji mohou před koupí ještě důkladně otestovat. Až poté, co jsou s výkonem stroje spokojeni, stává se je jejich majetkem.

Samotným prodejem nového stroje ovšem péče o zákazníka zdaleka nekončí. Těžištěm péče je už zmiňovaný servis. V provozovně ve Velkém Meziříčí pracuje 12 servisních techniků s bohatými zkušenostmi, kteří každý rok absolvují servisní školení. K dispozici mají auta, kterými zajišťují servis u zákazníků přímo v terénu.

Kromě strojů značky Köckerling nabízí P & L ve Velkém Meziříčí celou paletu dalších výrobků. Najdete mezi nimi značky Tatra, Bergmann, Sampo, Kinze, Vredo, Elho, Wielton, Agrio Křemže, mobilní stroje Deutz Fahr, Faresin, New Holland, navigace AG Leader, komunální stroje Kioti, Tierre, Tichel, Marolin a Hill-tip a mnoho dalších.

K nákupu veškeré této techniky nabízí P & L také finanční servis, čímž se pořízení jinak často nákladných strojů stává dostupnou volbou pro malé farmáře i velké zemědělské podniky.

Jaroslav Kropáč

Tradiční kvalita a precizní technologické stavby

Více než 30 let zkušeností, stovky spokojených zákazníků a úspěšných projektů staví firmu SIAGRA mezi lídry v oblasti posklizňové úpravy zrnin. S důrazem na kvalitní a včasnou realizaci SIAGRA nabízí řešení, která jsou přizpůsobená individuálním potřebám – od menších rekonstrukcí až po rozsáhlé posklizňové technologické stavby.

Pojďme se nyní společně podívat za vybranými projekty, které SIAGRA nyní realizuje na žně 2025:

SEMO a.s., Čelechovice na Hané – moderní osivářská linka

Firma SEMO byla založena v roce 1994 a sídlí ve Smržicích (okres Prostějov). Jedná se o jednu z nejvýznamnějších českých společností zabývajících se šlechtěním, produkcí a prodejem osiv, zeleniny, květin, léčivých a aromatických rostlin.

Na žně 2025 se investor rozhodl kompletně zrekonstruovat svou stávající linku, která již nespĺňovala nároky současně posklizňové úpravy zrnin. Linka začíná novým zastřešeným přejezdovým příjmovým košem PRECO o rozměrech 3x8 m. Navazuje kombinace předčističky zrnin SJC typ SNST 50 (výkon 50 t/hod) a čističky zrnin PETKUS typ F12 (výkon 50 t/hod), která je určena pro precizní osivářské čištění zemědělských komodit. Následuje pneumatický stůl PETKUS typ G20

(výkon 5 t/hod), na kterém dochází k rozdělení materiálu dle objemové hmotnosti. Optické třídění zajišťuje jednoskluzové zařízení SORTEX typ H1. Skladování komodit bude probíhat v nových vnitřních zásobnících, které jsou vyráběné „na míru“ a disponují kapacitou 225 m³. K expedici komodit bude sloužit nová baterie expedičních zásobníků s tenzometrickým vážením a s celkovou kapacitou 120 m³. Součástí linky je také modulová mořička ROTOSTAT COMPACT® která zaručuje vysokou kvalitu a rovnoměrnost namoření osiva díky precizní aplikaci přímým nástřikem přesně odměřené dávky kapaliny na rotující dárku osiva. Veškeré dopravní cesty jsou již tradičně od renomovaného výrobce PRECO a jsou dimenzovány na výkon 40 t/hod. Dopravníky PRECO se vyznačují robustním provedením s důrazem na dlouhou životnost zařízení (např. PEHD dno 10 mm u redlerů). Součástí výstavby se samozřejmě také nová elektroinstalace s PC řízením a s možností vzdáleného přístupu.

AGRA Brtnice a.s. – rozšíření skladovacích kapacit

AGRA Brtnice, a.s. hospodaří v Českomoravské vrchovině v jihovýchodní části okresu Jihlava.

Hospodaří na výměře 2 200 ha se zaměřením na obiloviny, řepku a krmné plodiny.

V rámci rozšíření stávajících skladovacích kapacit se investor rozhodl pro pozinkovanou skladovací síla SYMAGA na rovném dnu s kapacitou 4x915 m³ (cca 4x710 tun). Obilní síla SYMAGA představují to nejlepší v oblasti skladování nejen z hlediska vysoce kvalitního zpracování, ale také díky unikátnímu zinkování 600 g/m². V síle bude instalována originální celoperforovaná podlahy SYMAGA, která zajišťuje kvalitní provzdušnění skladovacího síla. Pro dočištění zrnin v síle bude sloužit oběžný řetězový dopravník s chodem 360°.

Veterinární univerzita Brno, ŠZP Nový Jičín, stř. Kunín – další etapa rekonstrukce PL

Středisko rostlinné výroby v Kuníně je zaměřeno z převážné části na zabezpečení produkce krmiv pro živočišnou výrobu, přičemž převážnou část produkce tvoří krmné odrůdy pšenice ozimé

a ječmene ozimého, doplněné ječmenem jarním. Mimo obiloviny podnik pěstuje na části ploch plodiny pro prodej (řepka oleja, mák aj.).

V posledních třech letech došlo k postupné modernizaci stávající posklizňové linky. Starší čistička zrnin byla nahrazena novou čističkou SJC o výkonu 100 t/hod, přičemž nové dopravní cesty PRECO mají výkon 80 t/hod. Čistička zrnin SJC je léty osvědčené zařízení, které funguje na principu kruhového pohybu plochých sít. Sušení zajišťuje sušárna zrnin LAW o výkonu 21 t/hod. Sušárna je vybavena aktivním rekuperačním tepla pro úsporu paliva (zejména při sušení kukurice). Investor se rozhodl využít stávající olejové hospodářství (TOLEX), takže sušárna musela být vybavena výměníkem tepla pro nepřímý ohřev. Nyní probíhá další z etap postupné rekonstrukce a to výměna stávajících pásových dopravníků za šetrné řetězové dopravníky PRECO s výkonem 80 t/hod. Součástí je pocho-pitelné zapojení nových cest do stávajícího PC systému.

AGRODRUŽSTVO MIROSLAV – nová čistící linka zrnin

Agrodrůžstvo Miroslav se nachází na jižní Moravě a hospodaří na výměře 1350 hektarů černozemě a hnědozemě, která poskytuje ideální podmínky pro pěstování plodin jak pro účely potravinářské,

tak semenářské a krmné. Mezi tyto plodiny patří např. pšenice, ječmen, kukurice, cukrová řepa, řepka ozimá, hrách, vojtěška aj.

V rámci rostlinné výroby byl proces čištění doposud zajišťován pomocí starší čističky zrnin ASP 630. V letošním roce se investor rozhodl, že čištění projde modernizací a vsadil na osvědčenou rotační čističku zrnin MAROT typ EAC 704 s výkonem 70 t/hod. Uvedená čistička je osvědčené zařízení, které funguje na principu kruhového pohybu plochých sít. Sušení zajišťuje sušárna zrnin LAW o výkonu 21 t/hod. Sušárna je vybavena aktivním rekuperačním tepla pro úsporu paliva (zejména při sušení kukurice). Investor se rozhodl využít stávající olejové hospodářství (TOLEX), takže sušárna musela být vybavena výměníkem tepla pro nepřímý ohřev. Nyní probíhá další z etap postupné rekonstrukce a to výměna stávajících pásových dopravníků za šetrné řetězové dopravníky PRECO s výkonem 80 t/hod. Součástí je pocho-pitelné zapojení nových cest do stávajícího PC systému.

Pár slov závěrem

SIAGRA je připravena vyjít vstříc i specifickým požadavkům a podmínkám různých zákazníků. Sázka na SIAGRU je vždy správnou volbou, jelikož odborníci z této firmy se postarají nejen o precizní realizaci, ale také o veškeré záruční i pozáruční servis. Zemědělci totiž dobře vědí, že sklizni cesta ke kvalitním plodinám rozhodně nekončí...

Mgr. Michal Šivác
SIAGRA s.r.o.

VFU Brno, Školní zemědělský podnik Nový Jičín, stř. Kunín

AGRODRUŽSTVO MIROSLAV – nová čistička zrnin MAROT

Nová generace čističek SJC typ SNST

SIAGRA POSKLIZŇOVÉ TECHNOLOGIE

www.siagra.cz

REBELL -classic- T
výkonné krátké talířové brány
pracovní záběry:
5, 6, 8, 10,5 a 12,5 m

Pro měkké zpracování
půdy okamžitě po sklizni
a pro předseťovou přípravu

AGRIO Pardubicko | AGROTECH HK | DAGROS | DEMCO | NEWIA | P & L, spol. s r. o.

Zástupce pro ČR a SR: Petr Formánek

mob: +420 602 727 265 | pformanek.sako@centrum.cz

KÖCKERLING

Chovatel má povinnost zajistit optimální welfare zvířat.

Nový kodex pro lepší welfare zvířat

Ministerstvo zemědělství (MZe) a Státní veterinární správa (SVS) podpořily vznik Kodexu povinností chovatele skotu pro zajištění životní pohody zvířat (welfare) a ochrany hospodářských zvířat před týráním. Cílem je kodex distribuovat mezi chovatele skotu, a to zejména v reakci na nedávno zveřejněné případy týrání skotu. Jde o důležitý krok směrem k odpovědnější péči o hospodářská zvířata.

Kodex povinností chovatele skotu přehledně shrnuje základní zákonné požadavky na ochranu a welfare skotu v chovech. Jeho cílem je podpořit odpovědný přístup k péči o hospodářská zvířata, minimalizovat pochybení v praxi a pomoci chovatelům lépe se orientovat v každodenních povinnostech vyplývajících z české i evropské legislativy. Kodex byl vytvořen mimo jiné i jako reakce na nedávné případy týrání zvířat ze strany zaměstnanců chovů, které poukázaly na potřebu větší informovanosti a prevence v oblasti zacházení se zvířaty.

Pro zodpovědnější přístup v praxi...

Kodex společně vypracovaly svazy chovatelů skotu: Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, Svaz chovatelů českého strakatého skotu, Český svaz chovatelů masného skotu ve spolupráci s Agrární komorou ČR a MZe a SVS.

Kodex slouží jako praktický nástroj pro zemědělce, pracovníky v chovech i veterinární odborníky. Upozorňuje na každodenní odpovědnosti chovatelů a jejich zaměstnanců vyplývající z platné legis-

lative ČR i Evropské unie a pomáhá předcházet pochybením v péči o skot. Cílem Kodexu povinností chovatele skotu je poskytnout přehled základních zákonných povinností, kte-

ré chovatelé musí dodržovat pro zajištění dobrých životních podmínek skotu a jejich ochranu před týráním. Kodex má napomoci orientaci v právních požadavcích a podpořit zodpovědný přístup v každodenní praxi na farmách, aniž by určoval jednotné pracovní postupy – ty musí vždy zohlednit konkrétní podmínky daného chovu.

Kodex se zaměřuje zejména na tyto oblasti

- kvalifikovanou péči personálu a včasné rozpoznání zdravotních problémů,
- respektování etologických potřeb zvířat a jejich přirozeného chování,
- šetrné zacházení a minimalizace stresu zvířat,
- vhodné ustájení, výživu a napájení skotu,

- bezpečné podmínky pro telení a péči o telata,
- prevenci nemocí a odpovědnou veterinární péči,
- evidenci hlášení,
- vzdělávání a proškolení pracovníků.

Kodex přináší srozumitelný výklad klíčových pravidel chovu a zdůrazňuje nutnost zacházet se zvířaty s respektem, ohleduplností a odbornou péčí.

MZe

Další požadavky na prostory pro ustájení skotu

1. Krávy – minimální rozměry vazného stání

Živá hmotnost v kg	Šířka stání v mm	Délka krátkého stání v mm	Délka středního stání v mm	Délka dlouhého stání v mm
do 550	1 120	1 830	2 210	2 390
550 až 650	1 150	1 900	2 300	2 480
nad 650	1 180	1 960	2 360	2 560

2. Minimální rozměry při volném ustájení skotu

Kategorie	Box (kotec) – plocha leháry v m²/kus nebo živá hmotnost	Šířka pohybových chodeb v mm		Rozměry boxových loží v mm			Rozměry kombiboxu v mm	
		jednosměrné	obousměrné	délka		šířka	délka	šířka
				jedna řada	protilehlé řady			
Krávy	5,00/kus	850	1 600	2 300	2 050	1 100	1 750	1 100
Porodní kotec pro volné telení	9,00/kus							
Jalovice	0,90/100 kg ž. hm.	850	1 600					
Výkrm býků stlané	0,90/100 kg ž. hm.	1 100 ²⁾	2 100 ²⁾	1 900 až 2 300 ¹⁾	1 700 až 2 050 ¹⁾	800 až 1 100 ¹⁾		
Výkrm býků celoroštové	0,45/100 kg ž. hm.							

Poznámka:

¹⁾ podle hmotnosti od 200 kg

²⁾ Pohybová chodba musí být minimálně stejně široká jako vstupní a výstupní otvor ze stáje.

Při počtu hospodářských zvířat více než 25 kusů ve skupině je nutno rozměry zvětšit minimálně o 30 %

Kodex se zaměřuje i na péči o telata.

Národní hřebčín je významným centrem chovu starokladrubských koní.

Spolupráce ministerstev při péči o kulturní dědictví

Ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL) a ministr kultury Martin Baxa (ODS) 4. dubna 2025 v Heřmanově Městci podepsali memorandum o spolupráci obou ministerstev při ochraně a propagaci nemotného kulturního dědictví. Zároveň odstartovali letošní návštěvnickou sezónu Národního hřebčína Kladruba nad Labem a také oslavy 150. výročí postavení knížecích stájí v Heřmanově Městci.

Memorandum o spolupráci při péči o zachování nemateriálního kulturního dědictví umožní lepší koordinovanost mezi Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem kultury.

„Spojení kulturní a přírodní hodnoty Národního hřebčína ukazuje, jak úzce jsou tyto oblasti propojené. Společně chceme zajistit, aby tento jedinečný skvost českého dědictví nadále vzkvétal a přitahoval návštěvníky z domova i ze zahraničí,“ řekl ministr kultury Martin Baxa.

„Agrární nemateriální kulturní dědictví, tedy tradiční pěstelské, chovatel-

ské, šlechtitelské postupy, dovednost řemesel souvisejících se zemědělstvím či péče o krajinu a původní metody zpracování rostlinných a živočišných produktů, jsou součástí našeho národního kulturního pokladu, který chceme chránit,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný.

Péči o odborné otázky související s úmluvou o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO, zejména s identifikací nemateriálního kulturního dědictví, jeho dokumentací, prezentací a podporou jeho předávání dalším generacím pověřilo Ministerstvo

kultury Národní ústav lidové kultury. Za agrární resort bude o nemateriální dědictví pečovat Národní zemědělské muzeum.

„Národní zemědělské muzeum si váží pečlivé práce zástupců obou ministerstev při přípravě Memoranda

a těší se na spolupráci s Národním ústavem lidové kultury. Mnoho sbírkových předmětů, které naše muzeum uchovává, je zároveň krásných i účelných a ovlivnily kulturu naší společnosti,“ uvedl generální ředitel muzea Zdeněk Novák.

Jeden z nejstarších hřebčínů na světě

V Národním hřebčíně Kladruba nad Labem 4. dubna také slavnostně zahájili letošní návštěvnickou sezónu a oslavy výročí 150 let od postavení knížecích stájí v Heřmanově Městci. Tato kulturní památka již 80 let slouží k výcviku starokladrubských kočárových koní, což je jedna z činností, která patří k nemotným kulturním statkům.

Národní hřebčín Kladruba nad Labem je jedním z nejstarších hřebčínů na světě a je také významným centrem chovu starokladrubských koní, kteří sloužili jako ceremoniální koně na evropských panovníkových dvorech. Díky práci odborníků a podpoře státu se tato tradice úspěšně uchovává a rozvíjí i v 21. století. Od roku 2019 je hřebčín zapsán na Seznamu světového dědictví UNESCO.

MZe

Starokladrubští koně byli vyšlechtěni k ceremoniálním účelům.